

MUHASEBEDE YAZILIMLARIN ŞİRKET PERFORMANSINA ETKİSİ İLE BİRLİKTE MUHASEBE MÜHENDİSLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ela HİÇYORULMAZ¹

Atıf/©: Hiçyorulmaz, E. (2018). Muhasebede yazılımların şirket performansına etkisi ile birlikte muhasebe mühendisliğinin değerlendirilmesi, *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(3), 2356-2365. doi: 10.17218/hititsosbil.447282

Özet: Geçmişte muhasebe işlemleri manuel olarak yapıldığından oldukça zaman alıcı olmaktadır. Hatta büyük işletmelerin muhasebe işlemlerini gerçekleştirmeleri haftalar belki de aylar almakta, ya da daha fazla çalışan istihdam edilmekteydi. Oysaki günümüzde en zor işlemler bile dakikalar içerisinde yapılabilmektedir. Hem de daha az personel istihdam edilerek, zamandan ve maliyetten tasarruf edilmektedir. Teknolojinin muhasebe alanında getirdiği en büyük yeniliklerden bir tanesi muhasebe yazılımlarının kullanılıyor olmasıdır. Birçok yönden büyük avantaj sağlayan muhasebe yazılımlarının kullanılması ve geliştirilmesi aşamalarında ise zaman zaman bazı sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu nedenle muhasebe ve yazılım geliştirme konularında akademik eğitimin varlığı çok önemli olmaya başlamıştır. Bir kişinin hem muhasebe hem de yazılım geliştirme konusunda bilgi sahibi olabilmesi için iki farklı bölümden birden mezun olması gerekmektedir. Oysaki muhasebe mühendisliği ile bu açık kapanabilir, bu şekilde yeni bir sektör doğmuş ve yeni istihdam alanları yaratılmıştır olur. Muhasebe mühendisleri, muhasebe ve yazılım mühendisliği alanlarında birlikte eğitim alacakları için bu alanda uzmanlaşmış olacaklardır. Bu çalışmada muhasebe mühendisliği alanında da yazılım yapan yazılım firmalarından LOGO Yazılım Sanayi ve Ticaret A.Ş. finansal tabloları incelenmiş, şirket performansı değerlendirilmiş ve bir yazılım geliştirme dalı olan muhasebe mühendisliğinin önemi ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Muhasebe Yazılımı, Muhasebe Mühendisliği, Şirket Performansı.

The Effect of the Accounting Software on Company Performance and Evaluation of Accounting Engineering

Citation/©: Hiçyorulmaz, E. (2018). The effect of the accounting software on company performance and evaluation of accounting engineering, *Hitit University Journal of Social Sciences Institute*, 11(3), 2356-2365. doi: 10.17218/hititsosbil.447282

Abstract: In the past, accounting procedures were made manually, which made them very time consuming. Even, implement accounting operations may take weeks in large bussiness maybe months or more employees are employed. But, nowadays even the most difficult ones can be done in minutes. At that, by employing fewer staff, time and cost are saved. One of the biggest innovations that Teknolojin brings in accounting is the use of accounting software. The big advantageous accounting software use and development phases in many directions there will some problems encountered from time to time. For this reason, the existence of academic education in accounting and software development has become very important. In order for a person to have knowledge of both accounting and software

development, one must graduate from two different departments. On the contrary, this can be closed with accounting engineering, a new sector is born in this way and new employment fields are created. Accounting engineers will specialize in this area because they will receive training in accounting and software engineering. In this study, LOGO Yazılım Sanayi ve Ticaret A.Ş. financial statements were examined, company performance was assessed, and the importance of accounting engineering has been put forward which is a software developer.

Keywords: *Accounting, Accounting Software, Accounting Engineering, Company Performance.*

1. GİRİŞ

İçinde yaşadığımız 21. yüzyılda birçok alanda yeni olaylar yaşanıp, gelişmeler olurken muhasebe mesleği de bunun dışında kalamazdı. Yaklaşık 5000 yıllık geçmişi olan muhasebe mesleği oldukça dinamik bir şekilde, yaşadığımız çağa doğru çok hızlı bir yol almıştır. Bunu Babil İmparatorluğu döneminde yazılan kil tabletler ya da Eski Mısır'da üzerinde hesaplamaların bulunduğu papirüsler de desteklemektedir (Erol ve diğerleri, 2012, s. 221).

Papirüslerden, modern çağın yazılımlarına gelmek ilk zamanlarda yavaş, ancak günümüzde hızlı olmuştur. Belki de bunun en önemli nedeni muhasebe alanındaki yazılımların günümüzde hız kazanmasıdır. Buna muhasebe mühendisliği de diyebiliriz. Muhasebe mesleği dinamik bir meslektir. Bir yandan tarihi, teorisi, diğer yandan uygulamalar açısından önemli olmuştur. Çünkü mesleğin günümüzdeki en önemli fonksiyonu raporlama ve denetimdir. Toplumun tüm kesimlerinin muhasebenin bilgi kullanıcıları olduğunu düşündüğümüzde; doğru, tarafsız ve zamanlı bilginin üretilip raporlanması önem kazanmıştır. Bu sürecin sağlanmasında ise yazılımlar önemlidir. Muhasebe alanındaki yazılımlar beraberinde yeni sektörler oluşturmuştur. Birçok firma yazılım alanına yatırımlar yapmış ve önemli, karlı şirketler haline gelmiştir. Bunu BİST'de işlem gören yazılım ve daha çok muhasebe alanında yazılım yapan şirketlerde de görmekteyiz. Bu çalışmada şirketlerin finansal yapıları incelenmiş ve bunlar arasından en çok Ar-Ge yatırımı yapan ve karlılığı yüksek olan firmanın analizleri yapılmıştır. Bu çalışma papirüsten bilgisayar yazılımlarına evrilen süreci bize çok iyi anlatmaktadır. Bu muhasebe mühendisliğinin muhasebe mesleğine kattığı kazanımlardır.

Artık 'önce hesap vardı' cümlesi ile başlayan muhasebe çok farklı bir noktaya gelmiştir. Günümüzde kayıt yapmak yeterli gelmemektedir. Analiz, denetim, yorumlama ve tüm bu bilgilerin ilgili kişilere iletilmesi sürecini kapsamaktadır. Teknolojinin hızlı değişimi tüm bu sürecin farklı açılardan ilerlemesine neden olmaktadır. Kayıtların bilgisayar ortamında tutulması, analizlerin, denetimlerin bilgisayar yoluyla yapılması güncel muhasebe yazılımlarının oluşturulmasını sağlamıştır.

Maliye Bakanlığı'na bağlı olan Muhasebat Genel Müdürlüğü içerisinde de yazılım hizmetleri departmanı altında muhasebe yazılımları dairesi bulunmaktadır (<https://www.muhasibat.gov.tr/portal/teskilat-semasi>). Sadece işletmeler açısından değil devlet muhasebesinin uygulanması noktasında da muhasebe yazılımları önem taşımaktadır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Literatürde muhasebe yazılımları ve muhasebe mühendisliği konularında yapılan çalışmalardan bazıları aşağıda yer almaktadır.

Demir, (2015), KOBİ'lerde muhasebe paket programları seçiminin önemine değinerek, işletmelerin kendine özel muhasebe yazılımları kullanmak yerine hazır yazılımları tercih ettiklerini ve bu

---

yazılımları tercih ederken pazarlamacıların ya da mali müşavirlerin önerileri doğrultusunda hareket ettiklerini belirtmiştir.

Öztürk, (2007), işletmelerin seçmiş oldukları muhasebe paket programları üzerine bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışma sonucuna göre işletmeler tavsiye üzerine muhasebe paket programlarını tercih etmektedir. Ayrıca bu programları kullanan işletmelerden %82,6'sı programlardan memnun olduklarını belirtmişlerdir.

Teraman çalışmasında, muhasebe mühendisliği ve muhasebe yazılım mühendisliği hakkında bilgilere yer vermiştir.

Tektüfekçi, (2012), bilgi teknolojilerinde yaşanan gelişmeler kapsamında muhasebe ve denetim alanında yaşanan gelişmeleri ve yazılan ve yazılacak yazılımların yeterliliği konusunda bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışma sonucunda işletmelerin rekabet avantajını ve maliyetleri dikkate alarak profesyonel ve standart olan yazılımları tercih ettiklerini tespit etmiştir.

3. MUHASEBE YAZILIMLARI MUHASEBE MÜHENDİSLİĞİ

Küreselleşmenin etkisiyle birlikte işletmeler uluslararası boyut kazanmış ve işlem hacimleri oldukça yükselmiştir. Bu nedenle işlemlerin manuel olarak kayıt altında tutulması ve istenilen bilgiye zamanında ve doğru bir şekilde ulaşılması zor hale gelmiştir. Muhasebe yazılımları da bu açığı kapatmak üzere oluşturulmuştur. İşletmelerde bilgiye muhasebe departmanından sağlanan verilerle ulaşılmaktadır. Bilginin ön plana çıkması yazılımların çeşitlenmesini sağlamıştır.

Günümüzde Türkiye'de kullanılan muhasebe yazılımlarından bazıları, ETA, LUCA, AXASOFT, DEMSOFT, NETSIS, ORKA, MİCRO, CESASA, TÜREV, TILASOFT, NİSA, DİA, AKINSOFT, LKS, NETADAM, ASYASOFT, BASECOM, VEGA, vb.dir (<https://www.panderax.net/muhasebe-yaz>).

Yazılım paketlerinin oluşturulması ve kurulması işletmeler için bir maliyet kalemidir. Ancak sağlayacağı bilgi düşünüldüğünde işletmeler için vazgeçilmez olmaktadır. İşletmeler için bir maliyet kalemi olan bu yazılımlardan maksimum faydanın sağlanması gerekmektedir. Bu nedenle kullanılan yazılımın işletmenin yapısına uygun olması, eksiksiz ve doğru bilgi üretmesi gerekmektedir. Muhasebe mühendisliği bu noktada önem kazanmaktadır. Yazılımların sadece mühendislik konusunda eğitim almış kişiler tarafından yazılmış olması muhasebe yönünden eksikliklerin doğmasına neden olabilir. Sadece muhasebe alanında deneyimli bir kişi ise yazılım üretemeyecektir. Bu nedenle hem yazılım geliştirme hem de muhasebe konusunda eğitim almış bir kişinin çalışmış olduğu şirket için özel bir yazılım üretmesi ve bu yazılımı uygulaması şirket için çok daha yararlı olabilir.

Birçok fayda sağlamasına rağmen muhasebe mühendisliği üniversitelerde bir bölüm olarak yer almamaktadır. Ancak yakın gelecekte bu bölümlerin de açılacağı ve yeni iş kollarından birisi olacağı tahmin edilmektedir.

Şirket içerisinde görev yapan bir muhasebe mühendisi, işletmesi ile ilgili bilgilere daha çok hakimdir. İşletmesinde güncellenmesi gereken bilgileri, yenilenmesi gereken programları, yöneticilerin ihtiyacı olan bilgileri daha iyi analiz edebilir. Böylece işletmesi için özel bir yazılım geliştirerek tam zamanlı, doğru ve güvenilir bilgiler sunar. Yöneticiler işletme içerisinde elde ettikleri bilgilerle kararlar almaktadır. Yanlış bir bilgi işletme için çok büyük zararın oluşmasına neden olabilir. Bu olumsuz durumların ortaya çıkmaması için işletmelerin bilgi sağlayıcıları olan muhasebe departmanlarında yanlışlıkların ya da aksaklıkların oluşmaması gerekmektedir. Teknolojik gelişim, bilişim sektörü, muhasebe yazılımları bu noktada oldukça faydalı olmaktadır.

---

4. BİST’TE İŞLEM GÖREN YAZILIM FİRMASININ PERFORMANSININ ANALİZİ

Teknolojinin ön plana çıkmasıyla birlikte bilişim sektöründe hızlı değişiklikler meydana gelmektedir. İşletmeler yeni yazılımlara ihtiyaç duymakta ve bu yazılımları üreten şirketler ön plana çıkmaktadır. Yatırım yapan firmalarında sektör içerisinde kendilerini hissettirdikleri görülmektedir. BİST’te işlem gören ve Kamu Aydınlatma Platformunda (KAP) yer alan şirketler içerisinde bilişim sektöründe on altı şirket yer almaktadır. Performans açısından bu şirketler incelenerek aralarından seçim yapılmıştır.

4.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, yazılım firmasının performansını finansal analizler ile ortaya koyarak muhasebe mühendisliğinin önemine değinmektir.

4.2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada BİST’te bilişim sektöründe işlem gören 16 şirketten yazılım alanında, daha çok da muhasebe yazılım alanlarında faaliyet gösterenler öncelikle tercih edilmiştir. Daha sonra finansal tablolarında yer alan, toplam aktifler, maddi olmayan duran varlıklar ve Ar-Ge yatırımları dikkate alınarak en yüksek değerlere sahip olan şirket analizlerde kullanılmak üzere seçilmiştir. Seçilen şirket LOGO Yazılım Sanayi ve Ticaret A.Ş.’dir.

Araştırmamızda yazılımların özellikle de muhasebe yazılımlarının ve muhasebe mühendisliğinin önemi ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Bu nedenle, e-defter, e-fatura, e-arşiv, e-irsaliye, e-ekstre vb. ile mali müşavirlere yönelik yazılımlar geliştiren LOGO şirketinin analiz edilmesi çalışmayı desteklemektedir (<https://www.logo.com.tr/>).

4.3. Araştırmanın Kısıtları

- BİST’te sadece bilişim sektörü dikkate alınmıştır.
- Finansal tablolarında yer alan, toplam aktifleri, maddi olmayan duran varlıkları ve Ar-Ge giderleri dikkate alınarak 16 şirket incelenmiş, LOGO Yazılım Sanayi ve Ticaret A.Ş. seçilmiştir.
- Seçilen şirketin 2013-2017 yıllarındaki finansal tabloları dikkate alınmıştır.

4.4. Araştırmanın Analizleri

LOGO Yazılım Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin 2013-2017 yıllarına ait bilanço ve gelir tabloları incelenmiştir (<https://www.logo.com.tr/>). İnceleme sonrasında çeşitli finansal analizler gerçekleştirilerek şirket performansı değerlendirilmiştir.

Aşağıdaki Tablo 1’de 2013-2017 yıllarına ait bilançolar yer almaktadır.

Tablo 1. 2013-2017 Yılları Bilançoları

Bilanço 2013-2017 (TL)	2013	2014	2015	2016	2017
AKTİF					
Dönen Varlıklar	73.533.502	104.903.678	124.544.398	139.523.661	162.176.702
Nakit ve Nakit Benzerleri	19.268.115	48.639.563	51.529.036	43.507.923	51.633.614
Finansal Yatırımlar	193.063	67.980	-	279.986	-
Ticari Alacaklar	52.831.826	53.651.215	71.945.027	92.906476	104.524.024
Diğer Alacaklar	9.516	10.050	10.164	147.362	700.688
Stoklar	421.521	516.649	310.553	322.138	604.300
Peşin Ödenmiş Giderler	663.706	1.614.227	449.905	1.946.104	2.775.530
Diğer Dönen Varlıklar	663.706	403.994	299.713	413.672	1.938.546
Duran Varlıklar	51.208.773	61.238.916	77.801.400	188.013.329	220.988.786
Ticari Alacaklar	148.883	-	-	-	-
Diğer Alacaklar	5.724	951.364	1.114.561	3.081.146	3.535.680
Finansal Yatırımlar	108.153	130.653	130.653	130.653	1.130.653
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	-	-	-	737.533	558.663
Maddi Duran Varlıklar	13.629.536	15.073.538	15.488.784	18.977.934	19.941.705
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	36.455.227	43.621.108	58.759.039	161.722.764	191.896.685
a-Şerefiye	5.892.252	5.892.252	7.478.652	75.386.762	83.294.475
b-Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık.	30.562.975	37.728.856	51.280.387	86.336.002	108.602.210
Peşin Ödenmiş Giderler	34.133	138.743	35.727	1.786.750	3.006.485
Ertelenmiş Vergi Varlıkları	827.117	1.323.510	2.272.636	1.208.136	327.762
Diğer Duran Varlıklar	-	-	-	368.413	591.153
Toplam Aktif	124.742.275	166.142.594	202.345.798	327.536.990	383.165.488
PASİF					
KVYK	39.164.073	58.630.831	83.490.361	148.823.733	115.034.637

Ela HİÇYORULMAZ

Kısa Vadeli Finansal Borç	773.156	780.239	993.182	56.798.022	1.118.160
Uzun Vadeli Finansal Borçların Kısa Vadeli Kısımları	890.714	6.350.232	1.092.524	6.298.768	17.466.660
Ticari Borçlar	10.488.466	6.167.018	10.027.920	16.493.822	20.198.763
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	1.996.665	5.055.560	1.252.651	6.457.090	8.373.167
Diğer Borçlar	2.412.924	-	-	-	-
Ertelenmiş Gelirler	17.763.108	30.403.189	53.876.841	40.749.291	46.336.515
Kısa Vadeli Karşılıklar	4.459.947	-	-	11.609.615	12.850.335
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	70.251	189.584	398.889	1.818.901	531.612
Diğer Kısa Vadeli Yüküm.	308.842	234.646	322.861	1.399.864	566.584
Uzun Vadeli Yabancı Kaynak	26.452.674	19.937.308	8.555.573	14.555.392	58.855.384
Uzun Vadeli Finansal Borç	22.456.183	16.069.350	313.019	3.605.982	46.173.847
Diğer Borçlar	-	-	3.736.690	2.741.721	1.809.414
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılık.	3.729.789	3.867.958	4.107.271	6.315.332	8.298.563
Ertelenmiş Vergi Yüküm.	-	-	398.593	1.892.357	2.573.560
Ertelenmiş Gelirler	266.702	-	-	-	-
Özkaynak					
Ana Ortaklığa Ait Özkay.	59.125.528	86.142.497	108.545.294	160.802.613	208.508.292
Ödenmiş Sermaye	25.000.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000	25.000
Sermaye Düzeltmesi Farkları	2.991.336	2.991.336	2.991.336	2.991.336	2.991.336
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	3.666.269	3.960.394	6.993.951	6.993.951	7.196.456
Geri Alınmış Paylar	(2.649.415)	(2.649.415)	(4.632.563)	(4.632.563)	(4.632.563)
Aktüeryal Kayıplar	(438.536)	(821.754)	(1.681.596)	-	-
Yab. Para Çevrim Farkları				6.899.780	12.738.172

Geçmiş Yıllar Karları	11.275.706	30.109.530	39.979.376	75.241.603	112.423.275
Net Dönem Karı	19.280.168	27.552.406	39.894.790	45.339.470	50.828.565
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	-	1.431.958	1.754.570	3.355.252	767.175
Toplam Özkaynak	59.125.528	87.574.455	110.299.864	164.157.865	209.275.467
Toplam Pasif	124.742.275	166.142.594	202.345.798	327.536.990	383.165.488

Tablo 2'de 2013-2017 yıllarına ait gelir tabloları yer almaktadır. Tabloda yer alan değerler TL cinsinden verilmiştir.

Tablo 2. 2013-2017 Gelir Tabloları

Gelir Tablosu 2013-2017	2013	2014	2015	2016	2017
Net Satışlar	70.731.277	104.030.635	128.777.388	190.374.106	256.168.914
Satış Maliyeti	(8.548.962)	(4.655.177)	(3.254.820)	(4.756.358)	(12.046.520)
Brüt Satış Karı/Zararı	62.182.315	99.375.458	125.522.568	185.617.748	244.122.394
Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	(14.930.949)	(28.552.852)	(34.685.456)	(18.920.847)	(31.785.508)
Genel Yönetim Giderleri	(9.271.287)	(11.988.169)	(13.530.205)	(38.314.128)	(51.657.912)
Ar-Ge Giderleri	(17.103.385)	(29.270.750)	(36.847.268)	(59.368.135)	(101.997.313)
Esas Faaliyet. Diğer Gelirler	1.368.400	2.162.116	2.994.570	3.531.905	5.390.195
Esas Faaliyet. Diğer Giderler	(1.828.114)	(1.853.092)	(3.591.600)	(21.476.474)	(4.225.403)
Esas Faaliyet Karı	20.416.980	29.872.711	39.862.609	51.070.069	59.846.453
Yatırım Faaliyet. Gelirler	115.795	373.070	288.705	291.293	285.885
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Zararlarından Paylar	-	-	-	(267.981)	(1.407.831)
Finansman gelir/giderleri öncesi faaliyet karı/zararı	20.532.775	30.245.781	40.151.314	51.093.381	58.724.507
Finansal Gelir	897.126	1.025.796	2.692.993	3.976.529	2.758.199

Finansal Gider	(2.213.098)	(4.093.253)	(2.856.320)	(3.831.620)	(8.574.390)
Vergi Öncesi Kar	19.216.803	27.178.324	39.987.987	51.238.290	52.908.316
Dönem Vergi Gideri	(145.484)	(189.585)	(560.664)	(3.780.773)	(2.281.568)
Ertelenen Vergi Gideri	363.617	747.067	790.079	(517.365)	(871.482)
Net Dönem Karı	19.434.936	27.735.806	40.217.402	46.940.152	49.755.266

2013-2017 yıllarına ait bilanço ve gelir tablolarından yararlanılarak Tablo 3'de yer alan analizler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 3. Finansal Analizler

	2013	2014	2015	2016	2017
Cari Oran	1,878	1,789	1,492	0,938	1,410
Asit-Test Oranı	1,867	1,780	1,488	0,935	1,405
Nakit Oranı	0,492	0,830	0,617	0,292	0,449
Stok Devir Hızı	18,225	11,255	10,289	10,268	
Aktif Devir Hızı	0,567	0,626	0,636	0,581	0,669
Borç Oranı	0,526	0,473	0,455	0,499	0,454
Borç-Özsermaye Oranı	1,110	0,897	0,835	0,995	0,831
Faizin Kazanılma Sayısı	8,683	6,640	13,999	13,372	6,171
Brüt Kar Marjı	0,879	0,955	0,975	0,975	0,953
Net Kar Marjı	0,275	0,267	0,312	0,247	0,194
Faaliyet Kar Marjı	0,289	0,287	0,310	0,268	0,234
Özsermaye Karlılığı	0,329	0,317	0,365	0,286	0,238
Yatırımlar Üzerinden Karlılık Oranları	0,156	0,167	0,199	0,143	0,130
Kaynaklar Üzerinden Karlılık Oranları	0,154	0,164	0,199	0,156	0,138

Tablo 3'de yer alan analiz sonuçlarına göre; işletmenin beş yıllık cari ve asit test oranı 1'in üzerindedir. Sadece 2016 yılında 1'in hemen altında cari oran 0,938, asit test oranı ise 0,935 olarak hesaplanmıştır. Cari oranların ve asit test oranlarının birin üzerinde olması olumlu olarak yorumlanabilir. Yine nakit oranlarına baktığımızda en düşük 2016 yılında 0,292, en yüksek ise 2014 yılında 0,830 olarak gerçekleşmiştir. Bilindiği gibi likidite oranlarından en hassas olanı nakit orandır.

Stok devir hızı ise oldukça yüksektir. Stokların yılda ondan fazla devir yaptığı görülmektedir. 2016 yılında en düşük 10,268, 2013 yılında ise en yüksek 18,225 olarak hesaplanmıştır. Aktif devir hızı ise 0,567 ile 0,669 arasında değişmektedir. İşletmenin krediye başvurma seviyesi %50 civarındadır. Ortaklara dağıtılan karlar yönünden oldukça başarılıdır (Faizin kazanılma sayısı).

Karlılık açısından değerlendirildiğinde işletme karlılığını sürdürmektedir. Brüt kar, net kar, faaliyet kar marjı ve özsermaye karlılığında dalgalanmalar görülse de kar sağlamaya devam etmektedir. İşletmenin özellikle Ar-Ge giderlerine yapmış olduğu yatırımlar dikkat çekicidir. Bu alana yaptığı yatırım tutarları 2013 yılında 17.103.385 TL'den her yıl katlanarak 2017 yılında 101.997.313 TL'ye ulaşmıştır. İşletmenin Ar-Ge faaliyetlerine verdiği önemi açıkça göstermekle birlikte yazılım, program gibi maddi olmayan duran varlıklarında da büyük bir artış olduğu belirlenmiştir. 2013 yılında 36.455.227 TL iken 2017 yılında 191.896.685 TL'ye çıkmıştır.

Teknolojinin hızlı değişimine ayak uydurmak zorunda olan bu işletmenin yapmış olduğu yatırımlar üzerinden elde ettiği karlara bakıldığında yatırımların karşılığını aldıkları görülmektedir. Yatırımlar üzerinden karlılığı en düşük %13, en yüksek %19,9 olarak belirlenmiştir. Yatırımlar üzerinden elde edilen gelirler de en düşük 115.795 TL, en yüksek 373.070 TL olduğu saptanmıştır. Yine kaynaklar üzerinden karlılık oranları, yatırımlar üzerinden karlılık oranlarına yakın sonuçlar vermiştir. Muhasebe yazılımı alanında da faaliyet gösteren işletmenin performansının iyi olduğu söylenebilir.

İşletmelerin yazılımlara yapmış olduğu yatırımları maddi olmayan duran varlıklar grubunda görebiliriz. Bir yazılım şirketi olan LOGO Yazılım Sanayi ve Ticaret A.Ş'nin işletme olarak yazılımlara ve Ar-Ge'ye yapmış olduğu yatırımlar sonuç vermiş ve işletme karlılığını artırmıştır.

5. SONUÇ

Dünya, teknolojik gelişmeler ve küreselleşme ile farklı bir boyuta gelmiştir. Artık cihazlar birbiriyle etkileşim içerisine girebilmekte, binlerce kilometre uzaktaki bir işletme ile ortaklık kurulabilmekte ya da rekabet edilebilmektedir. Yaşanan tüm bu gelişmeler bilginin önemini daha çok ortaya koymaktadır. Doğru, güvenilir ve tam zamanlı bilgi elde etmek, işletmeler için hayatta kalmak (süreklilik) ve yüksek kar elde etmek anlamına gelebilir. İşletmelerin bu çabalarında muhasebe departmanlarına da büyük görevler düşmektedir. Muhasebe alanında yaşanan gelişmeler muhasebe departmanlarının işlerini kolaylaştırmaktadır. Bu alanda yaşanan en önemli gelişmelerden birisi muhasebe yazılımlarıdır. Muhasebe yazılımları işletmeler için kayıt, sınıflandırma, özetleme, rapor ve analiz etme gibi her açıdan kolaylıklar sağlamaktadır.

Dünyada ve Türkiye'de kullanılan birçok muhasebe yazılımı bulunmaktadır. Ancak geliştirilen yazılımlar işletmeler için genel özelliklere sahiptir. Her işletmenin kendine özgü bir yönetim stratejisi bulunmaktadır. Bu özellikler doğrultusunda ve işletmelerin eksikliklerini tamamlayacak yazılımların kullanılması daha yararlı olabilir. Muhasebe mühendisliği bu açığı kapatabilecek yeni iş kollarından bir tanesi olarak kabul edilebilir. İşletmede yöneticilerin karar almasında destekte bulunacaklardır. Çünkü muhasebe bilgi sistemlerinin oluşmasında hem işletmenin ihtiyaçlarını iyi analiz edebilecek hem de yazılım geliştirme konusuna hâkim olabileceklerdir.

Muhasebe yazılımlarının kullanılması ve yazılımlara yatırım yapılması ile sadece işletmeler değil; muhasebe meslek mensupları, yazılımcılar, mükellefler ve devlet gibi taraf olanlar, birçok avantaj elde etmektedir. Bununla birlikte işletmeler açısından yöneticilerin doğru karar verebilmesi oldukça kolaylaşmıştır. Muhasebe meslek mensupları yapmış oldukları işlemlerde daha az hata yapmakta, gerekli olan bilgiye kolay ve hızlı bir şekilde erişebilmektedir. Yazılımcılar için yeni bir

iş kolu oluşmaktadır. Mükellefler bilgi takibini, şeffaflık ilkesine paralel bir şekilde sağlamakta ve doğru bilgiye ulaşabilmektedir. Devlet ise hem kendi bünyesinde bu muhasebe yazılımlarını kullanabilmekte hem de işletmelerin denetimi ve vergilendirilmesi yönünden avantaj elde etmektedir. Birçok açıdan avantaj sağlayan muhasebe yazılımlarının gelecekte muhasebe mühendisleri tarafından hazırlanması ile günümüzde var olan eksikliklerin giderilmesi ve amaca daha uygun yazılımların geliştirilmesi beklenmektedir. Firma incelemesinde görüldüğü gibi yazılım alanına yapılan yatırımlar iyi performans sergilemektedir. Gelecek açısından muhasebe mühendisliği eğitimi ve sonrasında yapılacak yazılımlar aynı zamanda sektörde bir ivme kazandıracak ve istihdama katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Demir, E. (2015). Kobilerin Muhasebe paket programı seçim kriterleri ve bu alandaki farkındalıkları, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 33, 411-424.

Erol, M., Elagöz, İ., ve Öztürk, S. (2012). Tarih boyunca muhasebe uygulama ve eğitim araçları. *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 2, 221-232.

<https://www.panderax.net/muhasebe-yaz%C4%B1mlar%C4%B1/13-t%C3%BCrkiyedeki-muhasebe-yaz%C4%B1mlar%C4%B1> Erişim Tarihi: 12.07.2018

LOGO, <https://www.logo.com.tr/>

Muhasebat, Erişim adresi: <https://www.muhasibat.gov.tr/portal/teskilat-semasi>

Öztürk, M. (2007). *Bilgisayarlı muhasebe programları, analizi ve bir uygulama*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Tektüfekçi, F. (2012). Bilgi teknolojilerinin muhasebe uygulamalarına entegrasyonu ve bütünleşik sistemlerle olan etkileşim, *Organizasyon Ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 51-59.

Teraman, Ö. (t.y.). Muhasebe mühendisliği ve muhasebe yazılım mühendisliği, Erişim adresi: http://www.yorumymm.com/img/mc-content/20151014192210_2640_ozgur_teraman_muhasebe-muhendisligi.pdf